

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

Найменування центрального органу управління освітою, власника

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заст. директора

 Алла АДАМЕНКО

« 02 »

09

2022р.

ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ
ТА МЕНЕДЖМЕНТ

Назва навчальної дисципліни

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

підготовки фахового молодшого бакалавра
Назва освітньо-професійного ступеня

спеціальності 134 Авіаційна та ракетно-космічна техніка
Шифр і назва спеціальності

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Київським авіаційним фаховим коледжем

Повне найменування вищого навчального закладу

Розробник:

Підпис

викладач Гудіменко Т.В
вищ. категорії

Схвалено на засіданні циклової комісії
математичної та природничо-наукової підготовки

Назва циклової комісії

Протокол № 1, від «02» 09 2011р.

Голова циклової комісії

Підпис

Т. Мартенко
Прізвище та ініціали

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Основи управління виробництвом та менеджмент» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра спеціальності «Авіаційна та ракетно-космічна техніка».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є загальні закономірності, принципи формування, функціонування та розвитку системи управління організацією, управлінські відносини.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення предмету ґрунтується на знанні з таких дисциплін як «Соціологія», «Основи економічної теорії», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Правознавство». Програма пов'язана з дисциплінами, які характеризують об'єкт управління або окремі його функції – економічні, фінансові, облікові та юридичні.

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

Загальні питання організації авіаційного виробництва

Організація як об'єкт управління

Організація виробничого процесу на дільниці

Управління персоналом

Управлінський контроль

Контроль.

Основні принципи контролю.

Класифікація видів контролю.

Управління конфліктами та стресами

Наукові дослідження психології менеджменту, напрями.

Основні причини службових конфліктів.

Етапи проходження конфлікту.

Ефективність управління

Поняття ефективності

Ефективність керування.

Показник економічної ефективності.

Організація управлінської праці.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Основи управління виробництвом та менеджмент» є викладання навчальної дисципліни «Основи управління виробництвом та менеджмент» є надати студентам неекономічного профілю підготовки загальне уявлення про підприємництво, розглянути його соціально-економічний зміст, розкрити механізм створення власної справи і особливості державного підприємства в умовах ринкової економіки, показати процеси функціонування. інфраструктурного обслуговування і забезпечення підприємництва, ознайомити з особливостями процесу управління підприємницькими структурами.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи управління виробництвом та менеджмент» є вивчення основних категорій науки

управління, функцій управління і процесів прийняття управлінських рішень, методів використання базових інструментів управління організацією.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

Самостійно знаходити нові ринкові можливості для підприємства, фірми, що допомагають їм ефективно працювати в умовах конкурентного середовища як в Україні, так і за її межами, джерела фінансування, як внутрішні, так і зовнішні.

вміти: - Обирати, формувати найбільш оптимальний стиль керівництва підприємством, забезпечувати ефективну, узгоджену діяльність апарату управління;

- Приймати рішення з оперативних виробничих питань роботи з персоналом, для якісного виконання своїх зобов'язань перед діловими партнерами;

- Працювати з іноземними партнерами, укладати зовнішньоекономічні договори, контракти, контролювати їх виконання;

- Орієнтуватись в основних нормативних актах з питань підприємництва, сучасній науковій і спеціальній літературі.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **54** годин за навчальним планом.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні питання організації авіаційного виробництва

Поняття і сутність менеджменту Сфери і типи управління. Сутність та особливості управління виробничо-господарськими організаціями. Еволюція управління суспільним виробництвом. Сутність менеджменту як системи управління в ринкових умовах. Структурний аналіз менеджменту, його мета, завдання.

Соціально-економічні основи підприємництва

Поняття підприємництва. Суб'єкти підприємницької діяльності. Принципи підприємницької діяльності. Обмеження на здійснення підприємницької діяльності. Правове забезпечення підприємництва в Україні. Закон України "Про підприємство".

Взаємовідносини підприємця і держави. Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності. Гарантії майнових справ підприємців. Органи державного регулювання підприємництва, їх функції.

Змістовна характеристика потенціалу підприємства

Потенціал підприємства: сутність та теоретичні аспекти. Особливості потенціалу підприємства та його видові прояви. Передумови ефективного використання потенціалу підприємства. Структура потенціалу підприємства. Типи поведінки підприємства, обумовлені його потенціалом.

Ресурсно-інвестиційний потенціал підприємства

Склад ресурсів підприємства . Характеристика ресурсів та визначення рівня потенціалу підприємства . Інвестиційний потенціал підприємства.

Персонал підприємства: поняття і структура . Трудовий потенціал підприємства. Оцінювання трудового потенціалу.

Тема 2. Організація як об'єкт управління

Організація в менеджменті

. Складові частини менеджменту. Соціально-економічна природа управлінської праці та проблеми її наукової організації.

Функції менеджменту: функція менеджменту "Встановлення мети"; функція менеджменту "Планування"; функція менеджменту "Вміння"; функція менеджменту "Організація"; функція менеджменту "Оперативний вплив"; функція менеджменту "Мотивація"; функція менеджменту "Контроль".

Поняття організації, типи

Поняття організації. Лінійна організація. Функціональна організація. Лінійно-штабна організація. Секційна організація. Матрична організація.

Форма організацій, орієнтованої на колектив. Неформальна організація. Культура організації. Розвиток організації.

Тема 3. Організація виробничого процесу на дільниці

Управління персоналом

Управління трудовим колективом

Поняття трудового колективу. Методи управління трудовим колективом. Управління конфліктами в колективі.

Зміст процесу управління людьми

Поняття організації, поділу та кооперації праці в апараті управління. Організація робочого місця в апараті управління.

Розташування робочих місць у службових приміщеннях і умови праці службовців.

Інформаційне забезпечення управлінської праці.

Механізація і автоматизація управлінської праці. Культура управління.

Тема 4. Управлінський контроль

Контроль

Поняття контролю та його місце у системі управління . Види управлінського контролю. Етапи та модель процесу контролю. Дисфункціональний ефект системи контролю. Основні характеристики ефективної системи контролю. Етапи процесу контролю .

Основні принципи контролю

Концепція контролінгу . Поведінкові аспекти контролю. Інформаційно-управляючі системи контролю.

Класифікація видів контролю

Організація контролю базується на основі принципів Попередній контроль працівників. Поточний контроль. Заключний контроль. Класифікація видів контролю.

Тема 5. Управління конфліктами та стресами

Наукові дослідження психології менеджменту, напрями

Типи керівників. Вимоги до особистості сучасного менеджера. Керівництво, влада, лідерство.

Стиль керівництва. Стиль керівника. Одномірний та двомірний опис стилю керівництва.

Психологічні аспекти менеджменту

Поняття психології управління. Психологічні якості працівника та використання їх в процесі управління. Психологія та етика керівної діяльності. Психологія комунікацій. Стресові ситуації і управління ними.

Етапи проходження конфлікту

Основні психологічні якості працівників.

Перший етап (*Конфліктна ситуація*). Другий етап (*Інцидент*).

Третій етап (*Криза*). Четвертий етап (*Завершення конфлікту*)

Види конфліктів та їх характеристика

Тема 6. Ефективність управління

Поняття ефективності

Поняття продуктивності організації. Оцінка ефективності. Принципова відмінність між поняттями «ефективність» та «ефект».

Фактори, що впливають на продуктивність.

Ефективність керування

Комплексний підхід до питань продуктивності.

Управління за критерієм продуктивності.

Показник економічної ефективності

Види ефективності діяльності організації й чинники, що впливають на кожен вид ефективності. Показники, що характеризують ефективність організаційної структури. Показники, що характеризують ефективність виконання функцій менеджменту. Соціальні показники ефективності.

Організація управлінської праці

Сутність категорії «ефективність управління».

Ключові елементи системи оцінювання ефективності управлінської діяльності.

Напрями підвищення ефективності управління організації. Фінансово-економічні показники оцінки ефективності управління.

3. Рекомендована література

1. Хміль Ф.І. Основи менеджменту. –К.:Академвидав,2003.-608с.
2. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основи менеджмента: Пер. с англ.. - М.: Дело. 1992.-702с.
3. Гріффін Р.В., Яцура В.Основи менеджменту: Підручник.- Львів: Бак, 2001.- 624с.
4. Виханський О.С., Наумов А.И. Менеджмент,-М.: Экономист, 2004.- 258с.
5. Фьезер А.Б., Доброневський С.В. Техніка роботи керівника.-К.: Вища школа. 1993.-383с.
6. Скрипко Т.О. Дидактичні матеріали з менеджменту .- Львів: ЛКА. 2001.-96с.
7. Скрипко Т.О., Ланда О.О. Менеджмент. Навчальний посібник .- К.: Центр навчальної літератури, 2006.-176с.
8. Дикань Н.В., Борисенко І.І. Менеджмент: навчальний посібник.- К.: Знання, 2008.-389с.
9. Мошек Г.Е., Понашевич Ю. В., Соломко А.С., Семенчук А.В., Менеджмент. Навчальний посібник.-К.: Кондор, 2009.-392с.
10. Шегда А.В. Основи менеджменту.-К.: Знання, 1998.-512с.
11. Палеха Ю.І. Менеджмент для початківців: Навчальний посібник.-К.: Видавництво Європейського університету, 2001.-187с.
12. Анненков В.П., Сингаївський А.М. Ділові ситуації, тренінги, тести, словник економічних термінів: методичний посібник до вивчення курсу «Основи менеджменту».-К.: Фенікс, 2002.-164с.
13. Гриценко І.А., Животовська К.А. , Король В.М., Мамлюк О.В., Терещенко Ю.М.,за ред. Терещенка Ю.М.- К.: Вища освіта, 2004.- 448 с.: іл.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання *диференційований залік*

5. Засоби діагностики успішності навчання *Дипломне проектування*